

Bon-BOM

2019. szeptember | A Bolyai Önképző Műhely lapja | 9. évfolyam, különszám

Köszöntők
2. oldal

Az új tagok
7. oldal

A tábor programja
10. oldal

Gólyabingó
12. oldal

Kedves Bolyais Juniorok!

Ha én most lennék fiatal... vajon felkapnám-e a fejem a Bolyai Önképző Műhely névre? – gondolkoztam el az egyik idei jelölttel beszélgetve. Végigfutva a szavakon hamar ráészméltem: nem biztos, hogy ezek egy mai diák vagy hallgató fejében ugyanabba a jelentésmezőbe kerülnek, mint a magamében.

Az idén húsz éve alapított egyesület elnevezésével is megerősítette a célrendszert. Három dologra is utal: a tudásra, az azt befogadó közösségre és magára a tanulási folyamatra. Meg- és felidézi a Bolyaiak tudomány- illetve művelődéstörténeti súlyát, emberi sorspéldáit, az önképzőkörök diákdemokráciát tudományos hierarchiával ötvöző hagyományát és a tudásátadás eleven, alkotói folyamatát.

A Facebookon vagy más közösségi oldalon, keresővel vadászott pályázati lehetőségek között inkább eltűnik, mint feltűnik, amit a BOM magáról tudat. Kicsit sokat markol talán: tudás-véleményalkotás, értékek, kritikus és a társadalomért felelős értelmiségi hozzáállás, közösség- és önépítés egyszerre! Ráadásul interdiszciplináris vagy szakmaközi érdeklődés, egymásra kíváncsi tudásátadás a gyalogos konferenciákon – élményutas módszerrel!

Magamat is kérdeztem:

- Nem sok ez?
- De igen!

Impresszum

Szerkeszti: Herbst Rebeka

A borító a www.unsplash.com webhelyről származik.

Szerkesztőség: 1148 Budapest, Örs vezér tér 11. fszt. 1.

E-mail: bom@e-nyelv.hu

Honlap (korábbi számokkal): www.bolyaimuhely.hu

Alapítva 2011-ben.

A Bon-BOM című lapot a Médiahatóság 2012 októberében nyilvántartásba vette.

Megjelenik 2019-ben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

Kedves Juniorok, éppen ez volna a BOM lényege!

Mindez együtt, folyton keveredő arányokban és a három év találkozásainak természetes, jókedvű vagy helykeresős, mindenképpen élményi – adok és kapok – folyamatában. Mégpedig olyanképpen, hogy az elébb felsoroltak nem iskolásan számon kérendő ismeretszerzést jelentenek, hanem komplex módon. Egy közösen működtetett szellemi közegben hoznak létre emberi kapcsolatokat, ajándékoznak meg élményekkel vagy párbeszédekben, vitákban képződő felismerésekkel és önismerettel. Edzőpályát és biztonságos teret kínálnak fel az önfejlesztéshez.

Ha ugyanis figyeltetek, egy szót, éppen a kulcsfogalmat kihagytam. Tehetségfejlesztés: ez áll a Bolyai Műhely fókuszában, és ad magyarázatot arra a maximalizmusra, amit persze soha nem teljesíthetünk, de nem is mondhatunk le róla. Mert ami a kereső, kíváncsi, a világban eligazodni vágyó és ehhez társakat kereső fiatal tehetségeket illeti, mohóságuk vagy érdeklődésük még a harminc könyvvel és filmmel sem írható le. Nektek magyarázzam az internet és a hálózatok világában? A nagy kérdés most éppen az, hogy mennyit, honnan és milyen minőségben? Mire áldoztatok időt és mire ne sajnáljátok? Csak a BOM-ban gyorsan eltelő évek mutathatják meg, hogy bizony érdemes a személyes találkozásokra időt szakítani, a mentorok/tanároktól és az egymástól kapott impulzusokat, új nézőpontokat értékként kezelni.

Az alapító Köhalmi Ferenc nyomán, és azóta alakított, változtatott tematika szerint ma is harminc problémacsomagra igyekeztünk méretezni a BOM nagyívű szellemi vállalkozását. De mi ennyi téma, könyv vagy film? Csak magam mennyi „tízpontos” újabb kérdést és témát kaptam már hallgatóimtól mentori éveim ideje alatt ezekhez! Most szívesen várjuk a mindig újrafogalmazható vagy felülírható megközelítéseket az új tagoktól.

Örömmel és szeretettel fogadunk minden új hallgatót és minden új gondolatot, szempontot vagy érvet, amivel beszélgetésekben, közös tevékenységeink során vagy velünk megosztott egyéni alkotásban megajándékoztok minket. Isten hozott benneteket a BOM-ban!

Baranyai Katalin

Tanár és oktató voltam több mint három évtizedig, irodalomtörténész kutatóként a két háború közötti irodalommal és a határon túli nyugati magyar irodalom egyes alkotóival foglalkoztam (nem véletlenül kezdtem Németh László, a tanár lelkű író szavaival ezt az írást) helytörténeti és egyéb kutatásaim az anyanyelv, az iskolakultúra és az építészettörténet – tehát a művelődés, a kultúra és emlékezetkultúra területére is elvezetnek. Egy ideje tankönyves vagyok – tankönyvíró és szerkesztő is – az Eszterházy Egyetem - Oktatókutatási központi tankönyvkiadójának társadalomtudományi főszerkesztőjeként. Több évtizedig foglalkoztam diákszínjátszással, a népfőiskolai mozgalom és a cserkészlet újrarendezésében is részt vettem a rendszerváltás után. Abaújban születtem, az ország több nagy kultúrvidékén tanultam és éltem (Sárospatak, Debrecen, Veszprém, Nagykőrös), három remek, cseppet sem unalmas, felnőtt gyermekem van, férjem alkotó építész. Még huszonöt év után is fedezek fel újat Budapestben és az országban, de amikor tehetem, a Cserhát lábánál fekvő falusi lakunkba vonulok, a madarak és fák közé. Ha nem sikerül, a zenével gyógyítom a fáradtságot. A tanítást mindig tehetségfejlesztésként képzeltem, és ha ebben a diák nem akadályozott meg, gyakoroltam is több-kevesebb sikerrel, de mindig őszinte odafigyeléssel.

Baranyai Katalin

Kedves Juniorok!

Bár a legtöbben tanárként és életművészként ismernek a BOM-ban, valójában közgazdászként végeztem a Corvinuson, majd üzleti információs szakmérnökként az Óbudai Egyetemen. Több mint tizenkét évig dolgoztam kontrollerként a kisvállalkozásoktól a multinacionális vállalatokig – végigjárva a ranglétrát. Jelenleg üzleti elemzőként a vállalati információs szoftverek funkciópont-analízisével foglalkozom, s kutatásaim is ehhez a témakörhöz kapcsolódnak. A konferenciák és a megbeszélések mindig mozgásban tartanak, s ingázom két hazám között is. A zene sem áll tőlem távol, hiszen alapítotagja voltam az Inferno Minor kórusnak, énekeltem a Műegyetemi kórusban és a zongorámon is felcsendülnek Chopin, Brahms és Liszt hangjai, ha elfoglaltságaim megengedik.

2005 óta vagyok tagja a Bolyai Önképző Műhelynek, s mint öregdiák igyekszem segíteni a 2018-as évfolyam, s mentorom, Baranyai Katalin tanárnő munkáját is – felhasználva a magántanárként szerzett tapasztalatokat. Tanítóim, mentoraim között tudhattam Benyhe Istvánt és Juhász Andrást, illetve Mandics Györgyöt is.

Mit is jelent számomra a BOM? Roska Tamás, korábbi kuratóriumi elnökünk szavaival válaszolnék: „Ma sokféle ilyen kezdeményezés van. Mégis azt hiszem, a Műhely multidiszciplinaritása, művészi élményeken keresztüli közösségi eszmeisége és módszere sajátos ismeretekhez és élményekhez juttathatja Önöket. *Önök meg szeretnék érteni a világot, az értékeket keresik és ma ezt nem könnyű elérni.*”

A Bolyai Önképző Műhely indulásakor Magyarországon hiánypótló műfaj volt a tehetséggondozásban: a Hild-villa falai között nem egyszer lehetett olyan „élményeket” hallani, amikor egy biológus elmélyülten vitatkozott egy jogással

A fizika kultúrtörténetén, vagy amikor Kőhalmi tanár úr kritikusan, de figyelmesen elemezte egy informatikus technozenéjét. Ilyen is volt? Persze! Filmeztünk, beszélgettünk, kirándultunk és cetliztünk. Cetli? Igen! Már 2003 körül „csevegtünk” az interneten, és böngészünk egymás önéletrajzait. Szinte egy hálót képeztünk, hiszen bármely tagot elérhettünk a honlapon keresztül itthon és külföldön egyaránt. Olyan kapcsolati tőkére tettünk szert, amire manapság is ritkán találni példát. Kicsit szétszéledtünk, családot alapítottunk, vezetői posztot foglaltunk el, vagy éppen valamelyik egyetemen igyekszünk nevelni tovább a Z generációs ifjúságot.

Viszont továbbra is elfoglaltságainktól függően találkozunk és beszélgetünk a lehetséges jövőről, a végzett tagok együttműködéséről: legyen szó vállalati projektekről, vagy csak arról, hogy szükségünk van egy gyors orvosi konzíliumra, vagy hogyan implementáljam a haladó csoport nyári kirándulásán az agilis transzformációt -- ami egyébként fantasztikusan sikerült!

Juniorok! Titeket arra biztatnálak, hogy legyetek nyitottak, személyesen vegyétek fel a kapcsolatokat, lépjétek fel a BOM-hálóra, használjátok azt kapcsolati tőkét, amely már rendelkezésre áll, s tegyétek hozzá a sajátotokat!

Nátz Katalin (2005–2008)
A haladó csoport mentorsegédje

◀ Sziasztok! **Madas Bálint** vagyok, a Semmelweis Egyetem egy sikeresen beiratkozott, lelkes polgára. Általános orvosnak kezdek lassanként tanulni, ami csodajó dolog, arról nem is beszélve, hogy unatkozni sem fogok a következő években. Szerencsére. Kívülről eleinte unalmasnak vagy zárkózottnak tűnök, ami lehet, hogy igaz is, de én nagyon izgalmasnak tartom az életemet. Terepfutó vagyok, világot járok, alkalomadtán olvasok, sok időt töltök a barátaimmal és rendkívül élvezem a tartalmas beszélgetéseket, no meg az alvást.

Magyarfalvi Vilma vagyok. 18 éve születtem, Budapesten. Az ELTE gazdálkodási és menedzsment szakát fogom most ősszel elkezdni. Szeretek színházba járni és operát hallgatni, emellett hobbim a varrás. ►

Mátyás Ivett vagyok, a Budapesti Gazdasági Egyetem Külkereskedelmi karán, nemzetközi gazdálkodás szakon kezdem első egyetemi évemet. Erdélyből, Kézdivásárhelyről érkeztem, így közel áll hozzám a hagyományőrzés, azon belül is a népzene, népdalok világa. Szívesen énekelek, szabadidőmet kulturális tevékenységekre fordítom. Szeretek színházba, kiállításokra járni, önkénteskedni, elmélyülni a filmek világában. ►

◄ **Szakács Borbála** vagyok. Eddig a budapesti Eötvös József Gimnáziumba jártam, idén felvételiztem az Eötvös Loránd Tudományegyetemre – egy generációval lejjebb kerültem és két utcával keletebbre. Szabad bölcsészet szakos vagyok, jelenlegi terveim szerint esztétika majorról és olasz minorról megyek majd tovább. Mint rendes bölcsész-palántának, fontos számomra mindenféle szöveg, írok is és olvasok, változó gyakorisággal és változó kitartással. Szeretek jó zenére futni, gyűjtöm a növényeket és van egy ukulelém, bár úgy érzem, még nem találtam meg azt a hobbit, amiért igazán lelkesedni tudnék. Biztos, ami biztos, azért egy kiállítás vagy egy színház mindig fel tud dobni.

◀ A nevem **Szeredás Kristóf**, de a barátaim Szekának hívják. Idén végeztem az Eötvös József Gimnáziumban, most pedig a Nemes Nagy Ágnes Gimnázium OKJ-s színészképzésére járok. Színházi rendező szeretnék lenni, de a színházon belül minden érdekel. Nagyon fontos számomra a szellemi és a fizikai aktivitás is, az általános művészkedésen túl szeretem a biológiát, az óriásszörnyes filmeket, a kávé... A színházon kívül nagyon fontos szerepet foglal el az életemben a zene, mind alkotói, mind befogadói oldalról.

Telbisz Csanád vagyok, előző tanév végén érettségiztem a budapesti Piarista Gimnáziumban. Idén a BME Villamosmérnöki és Informatikai Karán, mérnökinformatikus szakon kezdtem meg tanulmányaimat. Szeretek zongorázni, kórusban énekelni, olvasni, ha belefér az időmbe, szívesen megyek túrázni, illetve, ha lehetőség adódik, vitorlázni. Kiskorom óta tagja vagyok a plébánia cserkészcsapatának. ▶

A Bolyai Önképző Műhely 2019-es befogadó tábora és első tanulmányi foglalkozása

2019. szeptember 13–15. (péntek–vasárnap)

A TÁBOR TÉMÁJA: Az információ (élethosszig tartó tanulás, a kiigazodás lehetőségei és biztonság a modern világban, marketing és önismeret).

SZEPTEMBER 13. (PÉNTEK)

15.00 – 17.00: Ismerkedés, csapatépítő játékok

17.00 – 18.00: BALÁZS GÉZA (egyetemi tanár, ELTE BTK, a BOM ügyvezetője és társelnöke): *Köszöntő. Kultúrák – társadalmak – nyelvek.*

18.00 – 19.00: Vacsora

19.30 – 20.30: Filmnézés (JAMES PONSOLDT: *A kör*, 2017)

21.00 – 22.30: Kiscsoportos témafeldolgozás

További kötetlen esti program

SZEPTEMBER 14. (SZOMBAT)

08.00 – 09.00: Reggeli

09.00 – 10.30: Ismerkedés, csapatépítő játékok

10.30 – 12.00: FÜLÖP HAJNALKA (internetbiztonsági szakértő, újságíró, oktató): *Fegyver vagy mester? Árt vagy tanít a mesterséges intelligencia?*

12.00 – 14.00: Ebéd és szieszta

14.00 – 15.00: SZABÓ GÉZA (profí pókerjátékos, magániskolai oktató): *Élettapasztalatok egy pókerestől*

15.00 – 16.30: ÁGOSTON CSILLA (pszichológus, egyetemi tanársegéd, ELTE PPK): *Lifelong learning a pszichológia szemszögéből – Mit és meddig tanulunk?*

17.00 – 18.30: Vetélkedő

18.30 – 19.30: Vacsora

19.30 – 20.30: Csoportos témafeldolgozás

További kötetlen esti program

SZEPTEMBER 15. (VASÁRNAP)

08.00 – 09.00: Reggeli

09.00 – 11.00: A BOM-os és BOM-közeliek tevékenységeinek bemutatkozása (újság, honlap, konferencia, programszervezés); Esszencia-kötetek bemutatása; Irodalmi kvízkönyv bemutatása; Bolyai-oklevelek átadása és jelvényosztás a végzősöknek; Felvételi oklevelek átadása a junioroknak

11.00 – 12.00: Évfolyam-megbeszélések

12.00 – 13.00: Ebéd

13.00: Táborzárás

GÓLYABINGÓ

A játék célja, hogy a pontozott vonalak helyére egy-egy ember neve kerüljön(egy név több helyre is kerülhet). Figyelem! Egy embert csak addig kérdezhetsz, míg a feltett kérdésre igennel válaszol. Amennyiben nemleges választ kapsz, próbálkozz valaki mással. A játék további részében azonban akárkihez visszatérhetsz. A tábor időtartama alatt az első három hiánytalanul kitöltött szelvény birtokosa csokijutalomban részesül. A jutalomért keresd Rebekát!

Találj valakit, ...

1. ... aki albérletben lakik Budapesten:
- 2 ... aki szeret túrázni:
3. ... aki járt már Amerikában:
4. ... akinek van kutyája:
5. ... aki a Dunántúlon született:
6. ... aki tud zongorázni:
7. ... aki magára főz:
8. ... aki szereti a növényeket:
9. ... aki tud franciául:
10. ... aki nem szereti a kávé:
11. ... aki élt már külföldön:
12. ... aki a médiában dolgozik:
13. ... akinek még nem tört el semmije:
- +1. ... aki tud citerázni: